

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-11-19

Ärendenummer SMF-2024-02011

Handläggare

Katarina Gustafsson

Telefon: 0790661605

E-post: katarina.gustafsson@stadsmiljo.goteborg.se

Yttrande över motion av Allan Stutzinsky (L) och Simona Mohamsson (L) om pilotprojekt med brukarrum

Förslag till beslut

1. Stadsmiljönämnden avstår från att ta ställning i ärendet.
2. Stadsmiljönämnden översänder stadsmiljöförvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som stadsmiljönämndens eget yttrande.
3. Stadsmiljönämnden beslutar att justera ärendet omedelbart.

Sammanfattning

Stadsmiljönämnden har ombetts yttra sig över en motion av Allan Stutzinsky (L) och Simona Mohamsson (L) om pilotprojekt med brukarrum. Ett brukarrum är en plats där personer kan använda medtagen narkotika legalt under övervakade och hygieniska förhållanden. Syftet är att minska skador kopplat till droger och att flytta användandet av narkotika bort från allmänna platser.

Stadsmiljöförvaltningen besvarar motionen utifrån nämndens ansvar för den fysiska utemiljön i det offentliga rummet och främst utifrån trygghetsaspekten. Då erfarenheter av brukarrum visar att det kan medföra både ökad och minskad trygghet på platsen, samtidigt som det inte indikerar någon större betydande negativ påverkan, så väljer förvaltningen att ställa sig neutrala i frågan. Vid placering av brukarrum är det dock viktigt att ta hänsyn till den omgivande miljön för att säkerställa att den allmänna tryggheten inte påverkas negativt. Förvaltningen samverkar med socialförvaltningarna kring trygghet i de forum som finns kopplat till de kommungemensamma frågorna enligt reglementena.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen har enbart gjort en ekonomisk bedömning för påverkan på den fysiska miljön i det offentliga rummet utifrån stadsmiljönämndens uppdrag.

Brukarrum kan medföra något minskade kostnader för driften då nedskräpning minskar. Beroende på placering kan etablering medföra andra kostnader för åtgärder så som förbättrad belysning men det väntas ha marginell ekonomisk påverkan.

Bedömning ur ekologisk dimension

Det har visat sig att etablering av brukarrum medfört minskad nedskräpning i den allmänna miljön av sprutor och annan drogrelaterad utrustning med det är en marginell påverkan på den ekologiska dimensionen.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen har enbart gjort en bedömning av den sociala dimensionen utifrån sitt ansvar för den fysiska miljön i det offentliga rummet och främst utifrån trygghetsaspekten. Studier visar att brukarrum generellt sett har ingen eller liten påverkan på tryggheten men resultaten är blandade. Det har visat sig att tryggheten kan öka genom minskad synlig droganvändning och minskning av drogrelaterade problem. Samtidigt kan tryggheten minska genom ökad synlighet av personer med missbruksproblem. En farhåga vid etablering av brukarrum är att det ska öka brottsligheten i området men generellt har man inte kunnat se någon ökad brottslighet relaterad till brukarrum. Vid placering av brukarrum är det viktigt att ta hänsyn till den omgivande miljön för att säkerställa att den allmänna tryggheten inte påverkas negativt.

Bilagor

1. Motion av Allan Stutzinsky (L) och Simona Mohamsson (L) om pilotprojekt med brukarrum

Ärendet

Stadsmiljönämnden har ombetts yttra sig över en motion av Allan Stutzinsky (L) och Simona Mohamsson (L) om pilotprojekt med brukarrum. Remissvaret ska ha kommit in till stadsledningskontoret senast 2024-12-27.

Beskrivning av ärendet

Stadsmiljönämnden har ombetts yttra sig över en motion av Allan Stutzinsky (L) och Simona Mohamsson (L) om pilotprojekt med brukarrum. Remissvaret ska ha kommit in till stadsledningskontoret senast 2024-12-27.

Motionens förslag

Motionärerna föreslår kommunfullmäktige besluta att:

Göteborgs Stad ställer sig positivt till att medverka i en försöksverksamhet med så kallade brukarrum, med kommunen och/eller Västra Götalandsregionen som huvudman, och tillkännager detta för regeringen genom en skrivelse från kommunstyrelsen till regeringen.

Brukarrum

Ett brukarrum är en plats där personer kan använda medtagen narkotika legalt under övervakade och hygieniska förhållanden. Syftet är att minska skador kopplat till droger så som överdoser och smittspridning och att nå personer med beroendeproblem så de får tillgång till vård och stöd. Brukarrum syftar även till att flytta användandet av narkotika bort från allmänna platser.

Det första brukarrummet etablerades i Bern i mitten av åttiotalet och idag har ett tiotal länder infört brukarrum och flera av dem finns i Europa, bland annat i Oslo och Köpenhamn. Som motionären skriver krävs det först en lagändring i Sverige för att brukarrum ska kunna införas.

Offentlig miljö

Stadsmiljöförvaltningen gör inte en bedömning av nyttan av brukarrum för personer med drogmissbruk utan besvarar motionen utifrån sitt ansvar för den fysiska miljön i det offentliga rummet och den påverkan ett brukarrum kan medföra, främst utifrån trygghetsaspekten.

Erfarenheterna av påverkan för den offentliga miljön gällande trygghetsaspekten är blandade. Överlag verkar brukarrummen ha liten eller neutral påverkan på tryggheten. Det finns studier som visar att tryggheten i området kan öka genom minskad synlig användning av droger, mindre drogrelaterad nedskräpning, färre drogrelaterade ordningsstörningar och färre överdoser i det offentliga. Samtidigt har det visat sig att den upplevda otryggheten kan öka genom ökad synlighet av missbrukare i anslutning till brukarrummen. Detta även fast man inte har sett någon ökad brottslighet i området. I en studie rapporterar boende och näringsidkare att det upplevt ökad störning relaterat till personer som rört sig kring brukarrummen.

Dialog

Vid placering av brukarrum är det viktigt att ta hänsyn till den omgivande miljön för att säkerställa att den allmänna tryggheten inte påverkas negativt. Det kan också behövas förstärkande åtgärder i den fysiska miljön, exempelvis bättre belysning. Om det blir aktuellt med en pilot för brukarrum på stadens mark ser förvaltningen att

frågan bör samverkas inom de forum som finns inom de kommungemensamma frågorna enligt reglementena.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen anser att ett tillstyrkande av motionen bör göras utifrån en bedömning av det huvudsakliga syftet med brukarrum vilket socialförvaltningarna gör. Då erfarenheterna av brukarrum visar att det kan medföra både ökad och minskad trygghet på platsen, samtidigt som det inte indikerar någon större betydande negativ påverkan, avstyrks inte heller förslaget utan förvaltningen ställer sig neutral i frågan med medskicket om vikten av en genomtänkt placering av ett eventuellt brukarrum och att frågan bör samverkas inom de forum som finns inom de kommungemensamma frågorna enligt reglementena.

Gunilla Åkerström
Avdelningschef
Utemiljöer och stadsliv

Anders Ramsby
Förvaltningsdirektör
Stadsmiljö